

УЧЕБНА ПРОГРАМА

Код: **36-522-33** Дисциплина: **Данъчно право и процес**

Ниво : **7. Магистър** ECTS кредити: **6,0**

Обучаващо звено: Катедра „Правни науки“

Анотация на учебната дисциплина

Учебната дисциплина „ДАНЪЧНО ПРАВО“ дава възможност на студентите да получат онзи минимум от правни знания, който би им предоставил приложна насоченост на изучаваната материя. Въпреки, че изрично не е назовано в заглавието на учебната дисциплина, учебното съдържание логично включва и изучаване на ДАНЪЧЕН ПРОЦЕС. Членството на Р България в ЕС освен, че обближи данъчното ни законодателство с данъчното законодателство на ЕС, породило и някои нови, особено актуални за нашата теория и практика въпроси. Интернационализирането на икономическите отношения поставя на преден план актуалните проблеми на двойното данъчно облагане. Без решаването на тези проблеми е невъзможно интегрирането на нашата страна в международните пазарни отношения.

Дисциплината се утвърждава като самостоятелна, макар и с подчертана генетична връзка с административното право и процес и с финансовото право. Данъчното право е дисциплина, която допълва знанията на студентите в публичното право и им дава възможност за придобиване на по-задълбочени знания относно същността на публичните държавни вземания, тяхното събиране и контролът върху тази дейност. Дисциплината обхваща още учението за данъка и неговото възникване, отделните видове данъци и такси – републикански и местни, както и тяхната правна същност и специфични характеристики. В курса са включени и придобиване на чисто практически умения при попълване на данъчни декларации и подаването им пред данъчните органи.

Компетентности като очаквани резултати от обучението

Знания:	Целта на учебната дисциплина е да изгради в обучаемите трайна система от знания относно правната същност на данъка, изпълнение и събиране на данъчните задължения и правната характеристика на отделните видове данъци, както републикански така и местни. Придобиват се още и знания относно организацията на данъчната администрация.
Умения:	Придобиване на практически умения за работа с документите използвани в данъчното производство, попълване на данъчни декларации, специфични за отделните видове данъци и приложенията към тях.
Отношения и нагласи:	Затвърждават се личните качества на студентите, започнали своето изграждане при изучаването на Данъчното право, като клон на публичното право. Това ще им позволи да реализират тези свои знания и лични качества като данъчни специалисти-експерти и данъчни съветници на различни физически или юридически лица, както и да се реализират в структурите на данъчната администрация.

Методи за обучение и връзки с други дисциплини

Методи на обучение:	Лекции съобразени с най-новите изменения в данъчното законодателство на Р. България, както и релевантните актове на правото на ЕС. Проблемно изложение на лекционния материал, вариативно изложение; комуникативни технологии, основани на активни форми и методи на обучение; използване на съвременни технически средства в учебния процес.
---------------------	---

Форми на провеждане на занятията: интерактивни лекции; семинари, писмени или устни домашни задания; делови ролеви игри; аналитични задания; обсъждане на подготвени от студентите реферати, презентации, есета; консултации с преподавател; разбор на конкретни ситуации; самостоятелна работа на студентите.

Практическите занятия имат за цел да изградят в студентите трайни теоретични знания и практически умения за работа с документацията, използвана от данъчните субекти. Това ще бъде постигнато чрез изготвяне и подготовка за подаване на писмени данъчни декларации, възлагане решаването и оценка на практически казуси със сложна фактологическа и правна страна, както и възлагане изготвянето на курсови работи по конкретна тема. Осъществяване на контрол и условия за индивидуални консултации по курсовите проекти.

Предварителни изисквания: За усвояване на знанията от дисциплината "Данъчно право" са необходими знания по Конституционно право, Административно право и процес, Финансовото право, Гражданско право вкл. Облигационно право, Вещно право, Семейно и наследствено право и Търговско право. Затова Данъчно право може да се изучава след получаването на знания по посочените дисциплини и трябва задължително да се изучава не по-рано от четвъртата година, седми семестър.

Проверка на знанията и уменията

Крайно оценяване:	Текуща оценка и изпит
Методи и форми на оценяване:	Финалната оценка се поставя по шестобалната система след писмен изпит и след като се вземат под внимание текущите оценки.
Критерии за оценяване:	Критериите за оценка са свързани с пълнота и задълбоченост на анализа, с овладяност на понятийния апарат, с реализирани на практика умения, с представяне в писмена форма отговори на въпросите, поставени от лектора като задача, с пълнотата на аналитично-интерпретационното заключение, съставено на базата на резултати от тестовете или решаване на казуси. Текущият контрол се осъществява основно, но не само от преподавателя водещ семинарните занятия чрез: контролни работи; писмени домашни задания; подготовка на доклади, реферати, междинни тестове по отделни раздели на дисциплината.
Компоненти и тяхната тежест в крайната оценка:	Знания и умения показани по време на финалния изпит 60% Активност по време на занятията - 10 % Контролни, тестове, домашни задания - 20% Посещаемост на занятията - 10 %

Учебни материали и ресурси за самоподготовка

Основна литература:

Стоянов, Иван, Данъчно право. Седмо издание, С., Сиела, 2021

Минкова, Ганета, Нина Чилова, Помагало по данъчно право, С., Сиела, 2019

Пенов, Сашо, Правото на Европейския съюз и преките данъци в държавите членки, 2011г.

Стоянов, Петко, Данъчно право, 1994 г.

Допълнителна литература:

Йонкова, Надежда, Речник на легалните дефиниции в българското финансово право, С, 2016

Нормативни актове:

Данъчно-осигурителен процесуален кодекс

Административнопроцесуален кодекс

Закон за данък върху добавената стойност;

Закон за данък върху застрахователните премии;
Закон за данъците върху доходите на физическите лица;
Закон за икономическите и финансовите отношения с дружествата, регистрирани в юрисдикции с преференциален данъчен режим, свързаните с тях лица и техните действителни собственици;
Закон за корпоративното подоходно облагане;
Закон за местните данъци и такси;
Закон за митниците;
Закон за националната агенция за приходите;
Подзаконови нормативни актове: правилници, наредби, инструкции.

Интернет ресурси:

<http://www.minfin.bg/> - Министерство на финансите
<http://www.nap.bg/> - Национална агенция за приходите
<http://www.customs.bg/> - Агенция "Митници"

Речник (ключови думи)

Данък, такса, мито, данъчен субект, данъчнозадължено лице, данъчна основа, данъчна ставка, ревизионен акт, публично изпълнение, данъчни задължения

Съдържание на учебната дисциплина по тематични единици за редовна / задочна форма на обучение

№	Тема	Основни въпроси	Синхронни онлайн			Извън аудит.	Осигуряване
			Лекции	Консулт	Пр. зан.		
1	Понятие за данък	произход на данъка; теории за същността на данъка; видове данъци; елементи на данъчното облагане	2				
2	Данъчна система и данъчна политика	устройство и правомощия на данъчната администрация	2				
3	Предмет и метод на правно регулиране. Система на данъчното право.	разграничение на данъчното право от другите отрасли на правото	2				
4	Източници на данъчното право. Данъчноправни норми	общи и специфични източници на данъчното право; класификация на данъчноправните норми; тълкуване на данъчноправните норми;	3	3			
5	Данъчни правоотношения	обща характеристика; данъчни задължения и права на данъчните субекти; данъчни задължения и права на данъчните субекти	5	2			
6	Данъчна регистрация	данъчен регистър; данъчни досиета и данъчна тайна	2	2			
7	Международно двойно данъчно облагане	Международно двойно данъчно облагане. Способи за избягване на международното двойно данъчно облагане.	2				
8	Способи за погасяване на данъчните задължения	изпълнение в зависимост от изискванията на правната норма; доброволно и принудително изпълнение, изпълнение от трето лице; пълно и частично изпълнение; прихващане на насрещни задължения; давност и преклузивни срокове; органи на принудителното изпълнение; правомощия; финансова амнистия и опрощаване;	5	4			
9	Контрол за законност на актовете на данъчната администрация	производство по издаване на данъчни актове, като превантивен способ за законност; административен контрол; съдебен контрол; касационно производство пред ВАС; отмяна на влезли в сила решения;	6	5			
10	Преки данъци. Класификация. Правна същност на данъка върху доходите на физическите лица по ЗДДФЛ	възникване и правна характеристика; данъчни субекти и данъчно задължени лица; източници на доходи. Облагаеми и необлагаеми доходи; Облагаем годишен доход; определяне на данъчната основа; данъчни облекчения; облагане с окончателен годишен (патентен) данък	3	3			
11	Корпоративно подоходно облагане. Обща характеристика. Териториален обхват на ЗКПО	данъчни субекти и данъчно задължени лица; обект на данъчно облагане по ЗКПО; облагаема печалба, общи и специфични правила за определянето ѝ; данъци, удържани при източника, внасяне на данъка; авансови вноски, преотстъпване на данъка; хармонизация с правото на ЕС относно преките данъци	3	3			

12	Местни данъци и такси	данък върху недвижимите имоти; данък върху наследствата; данък при придобиване на имущества по дарение и по възмезден начин; данък върху превозните средства;	4	3			
13	Косвени данъци. Класификация и правна същност.	обща характеристика на данък добавена стойност по ЗДДС; доставки на стоки и услуги, като обект на облагане с ДДС; облагане с ДДС, начисляване на ДДС, данъчен кредит, внасяне на ДДС;	3	3			
14	Акцизи	обща характеристика; хармонизация на уредбата на акцизите с правото на ЕС;	3	2			
Общо часове			45	30			

Разработил програмата: проф. д-р Надежда Гецова Йонкова

Учебната програма е приета от Съвета на катедра „Правни науки“ с протокол № 14/ 29.05.2023 г.

Учебната програма е утвърдена от Факултетния съвет на Юридически факултет с протокол № 11/ 8.06.2023 г. и заповед № 152/ 12.06.2023 г. на декана на факултета.